Published on (https://bnm.md)

Financial Markets Supervision banks Expand Hide

Press releases Press room

30.12.2021

Interviu acordat de viceguvernatorul BNM, Tatiana Ivanicichina, pentru Agenția de presă IPN

IPN: Dumneavoastră ați venit la BNM din funcția de secretar de stat de la Ministerul Finanțelor și acum ați preluat o funcție la fel de importantă pentru domeniul financiar. Luând în calcul cele menționate, cum ați aprecia rezultatele anului 2021 din perspectiva financiară pentru Republica Moldova?

Tatiana Ivanicichina: Anul 2021 a fost un an cu multe provocări. În pofida faptului că primele șapte luni ale anului au fost marcate de lipsa unui guvern cu puteri depline și lipsa finanțării externe a bugetului de stat, veniturile bugetului de stat din impozite si taxe au fost mai mari decât s-a așteptat, grație recuperării economice continue.

A doua jumătate a anului a fost marcată de învestirea noului Guvern și, drept rezultat, relansarea finanțării externe, care a fost direcționată spre măsuri de politici de susținere a populației și a mediului de afaceri pentru a face față mediului volatil caracterizat de majorarea prețurilor la resursele energetice, precum și a unui nou val de COVID-19.

De asemenea, a fost aprobat un nou Program cu Fondul Monetar Internațional, care este însoțit și de un suport financiar considerabil. Acesta, prin intermediul politicilor Guvernului, va veni să continue sprijinul economiei și al populației.

Totodată, urmează un flux semnificativ de finanțare prin intermediul Planului de recuperare economică

finanțat de UE.

În ce privește sectorul bancar, acesta a făcut bine față efectelor crizei pandemice, rămânând stabil, bine capitalizat și cu suficiente lichidități. Astfel, de la începutul anului 2021, creditarea populației este în creștere, fiind cu 22 la sută mai mult față de anul 2020.

Așteptările pentru anul care urmează sunt să fie relansate și investițiile în sectorul real al economiei, să crească gradul de încredere al investitorilor străini, ceea ce va susține creșterea economică și în consecință se va transpune într-un nivel de trai mai ridicat al populației.

IPN: Suntem într-o perioadă de pandemie care, timp de doi ani, ne-a schimbat modul de viață, a redirecționat fluxurile financiare ale unora, alții s-au confruntat și se confruntă în continuare cu probleme financiare. În acest context, puteți să ne spuneți care a fost contribuția BNM pentru atenuarea efectelor negative ale pandemiei și ce planuri are banca centrală pentru a asigura stabilitatea financiară?

Tatiana Ivanicichina: Înainte de toate, voi preciza că Banca Națională a Moldovei a intervenit cu promptitudine, chiar de la începutul pandemiei, cu măsuri în sprijinul persoanelor fizice și juridice care aveau nevoie de un respiro la plata creditelor. La fel, au fost întreprinse măsuri orientate spre asigurarea sectorului bancar cu un nivel suficient de lichidități pentru a face față cerințelor economiei.

În același context, BNM a recomandat băncilor să se abțină temporar de la plata dividendelor pentru a susține continuitatea activității bancare sigure și reziliente.

Totodată, Banca Națională a luat decizii de politică monetară care, adițional obiectivului de menținere a stabilității prețurilor, au venit în susținerea economiei pe fundalul incertitudinilor și încetinirii creșterii economice. Astfel, banii au devenit mai accesibili pentru economie. Au fost eliberate și volume mari de lichidități în sectorul bancar, așa încât populația să beneficieze de o flexibilitate pentru plata ratelor la credite și agenții economici să poată să își suplinească necesarul de numerar pentru activitatea operațională.

Voi menționa că BNM monitorizează atent evoluțiile mediului intern și internațional și este pregătită să vină cu măsurile necesare. Astfel, în ultima perioadă, când s-au manifestat presiuni inflaționiste pe fondul creșterii prețurilor la nivel global, cauzate de creșterea costurilor de producție și de distribuție ale resurselor energetice și ale produselor alimentare, BNM a aplicat măsuri de înăsprire graduală a politicii monetare.

De fiecare dată, Banca Națională a promovat o politică monetară orientată spre menținerea condițiilor monetare prielnice pentru susținerea cererii interne, a procesului de creditare și a activității economice.

IPN: Pe lângă pandemie, oamenii se confruntă acum și cu o creștere rapidă a prețurilor. Ce întreprinde BNM în acest sens și la ce să se aștepte cetățenii în noul an?

Tatiana Ivanicichina: Există o mare incertitudine pe plan intern și extern, dar BNM urmărește cu atenție ce se petrece atât în țară, cât și în afara Republicii Moldova. Astfel, deciziile sale sunt bine argumentate și se bazează pe analize, studii, datele furnizate de Biroul Național de Statistică etc.

Statisticile arată că rata anuală a inflației și inflația de bază vor crește rapid în prima jumătate a anului viitor, după care se va tempera. În luna februarie, urmează ca BNM să publice primul Raport asupra inflației pentru anul 2022 și atunci informația va fi actualizată conform datelor disponibile.

Banca Națională va monitoriza în continuare cu precauție evoluția indicelui prețurilor de consum, situația macroeconomică internă și cea externă, iar la momentul oportun va veni cu măsurile necesare pentru a crea condiții monetare adecvate atingerii obiectivului său fundamental. În acest sens, BNM va aplica arsenalul instrumentelor sale de politică monetară, ca să atenueze, pe cât e posibil, presiunile inflaționiste.

Desigur, pentru depășirea cu succes a momentelor de criză, inclusiv a situației generate de pandemia COVID-19, se impune o cooperare inter-instituțională eficientă, cu implicarea tuturor autorităților, în limita competențelor și domeniilor de activitate ale acestora.

IPN: În comunicatul BNM despre ultima decizie de politică monetară din acest an se spune că cetățenii ar trebui să economisească, puteți să ne detaliați ce presupune aceasta?

Tatiana Ivanicichina: De fapt, în comunicat se spune că decizia de politică monetară a venit în susținerea preferințelor consumatorilor spre economisire de la consumul imediat care s-a conturat pe fondul activității economice manifestate pe parcursul anului curent.

Economisirea este încurajată în majoritatea țărilor ca o componentă importantă în ansamblul de măsuri pentru dezvoltarea economiei, care să contribuie la ridicarea nivelului de trai, dar și pentru a proteja cetățenii în cazul unor deficiențe financiare, oferindu-le o mai mare libertate financiară.

IPN: Ce comportament trebuie să adopte oamenii în urma deciziilor BNM?

Tatiana Ivanicichina: Modul în care publicul larg judecă sau percepe eforturile de politică ale BNM este foarte important. Iar succesul în realizarea obiectivelor sale depinde, în mare măsură, de sprijinul și înțelegerea cadrului de politică și a deciziilor BNM de către cetățeni.

BNM este o instituție transparentă, dar activitatea unei bănci centrale este foarte complexă și deciziile îi sunt corespunzătoare. Pe parcursul ultimilor ani, BNM depune eforturi considerabile pentru a avea o comunicare explicită către public, dar această luare de atitudine proactivă nu este suficientă. Este nevoie de un feedback al publicului, de cultivarea unui interes și comportament în cunoștință de cauză al acestuia, deoarece efectul deciziilor nu este unilateral. Impactul presupune neapărat și așteptările publicului, care este important să fie bazate pe anumite cunoștințe financiare generale.

IPN: Credeți că e nevoie de mai multă educație financiară în rândul publicului larg și cum poate fi făcută aceasta?

Tatiana Ivanicichina: Este o cerință a timpului și toate băncile centrale, de rând cu alte autorități, întreprind în acest sens măsuri de valorificare a resurselor educaționale.

BNM desfășoară mai multe proiecte de educație financiară adresate preponderent tinerilor, dar și altor grupuri-țintă, între care mediului de afaceri. Astfel, Banca Națională a Moldovei vine în sprijinul cetățenilor cu informația necesară drept resursă de educație financiară. O persoană bine informată își gestionează veniturile cu optimizarea cheltuielilor, știe să evite ori să minimizeze riscurile financiare, să economisească, învață să investească și își aprofundează permanent cunoștințele pentru a lua decizii financiare bine gândite și corecte.

Recent, BNM a adus din România un proiect care va ajuta oamenii, pe parcursul vieții lor, să dobândească independență financiară prin diversificarea surselor de finanțare, astfel încât la vârsta de pensionare să aibă destui bani pentru un trai decent.

De asemenea, Banca Națională își propune să unifice eforturile autorităților și a societății civile în procesul de educație financiară a societății. În acest scop, BNM a lansat la nivel de țară inițiativa de a elabora conceptul și proiectul unei strategii care să vină în sprijinul populației și dezvoltării economiei naționale. Totodată, a fost creat un grup de lucru, reprezentat de 15 instituții.

Sunt convinsă că sistematizarea și coordonarea procesului de educație financiară din Republica Moldova și abordarea acestuia pe segmente de competențe instituționale vor aduce beneficii tuturor membrilor societății.

IPN: O parte din societate crede că BNM schimbă cursul valutar după bunul său plac. Vreau să-mi spuneți care sunt principiile după care se stabilește cursul valutar și cum explicați intervențiile băncii centrale pe această piață?

Tatiana Ivanicichina: Dacă e să vorbim sub aspect tehnic, în Republica Moldova este implementat un regim flotant al cursului de schimb valutar. Astfel, nivelul acestuia este determinat de evoluțiile cererii și ofertei pe piața valutară internă. Cursul oficial al leului moldovenesc este calculat în raport cu dolarul SUA în baza tranzacțiilor de cumpărare/vânzare prin virament a dolarilor SUA contra lei moldovenești pe piața valutară internă.

Deci, Banca Națională nu stabilește cursul de schimb valutar „după bunul său plac". Acesta nu depinde de BNM, ci de evoluțiile cererii și ofertei pe piața valutară internă. Astfel, Banca Națională nu are drept scop stabilirea unui anumit curs de schimb valutar, scopul principal al BNM este menținerea stabilității prețurilor.

În acest sens, sunt aplicate instrumente de politică monetară, unul dintre care sunt intervențiile pe piața valutară, atunci când BNM cumpără sau vinde valută pe piață. Aceste intervenții se fac cu un singur scop - de a evita volatilitatea cursului de schimb. Voi încerca să fiu mai explicită: cred că nimănui nu-i va plăcea să vadă pe panouri afișat azi un curs de 15 lei pentru un dolar, mâine 20 de lei și peste o altă zi 17 lei pentru un dolar. Astfel, pentru a evita oscilațiile bruște se recurge la intervențiile pe piața valutară.

IPN: Cum vede BNM fortificarea în continuare a sistemului bancar și care sunt limitele acestei fortificări?

Tatiana Ivanicichina: Astăzi, avem bănci puternice, bine capitalizate, cu o guvernanță bună. Vom continua eforturile necesare ca băncile să fie sigure, reziliente și vom încuraja procesul de modernizare a acestora în ritm cu tendințele internaționale.

Pe parcursul anului 2022, băncile licențiate urmează să prezinte pentru prima dată raportările privind procesul de evaluare a adecvării lichidității interne (ILAAP). ILAAP este un factor important în procesul de supraveghere, revizuire și evaluare a activității băncilor. Astfel, în cadrul acestui proces va fi evaluată soliditatea, eficacitatea și caracterul cuprinzător al cadrului pentru administrarea riscurilor de lichiditate și de finanțare aferente băncilor.

Totodată, BNM, în calitate de autoritate de reglementare, va continua să întreprindă măsuri de perfecționare a cadrului normativ ce guvernează activitatea bancară pentru menținerea fiabilității și a credibilității sectorului. Procesul de reglementare, în contextul cerințelor prudențiale, este orientat spre ajustarea cadrului normativ european, inclusiv Basel III.

La fel, pornind de la prevederile Regulamentului UE nr. 575 din 2013 care se transpune gradual în cadrul normativ bancar de la noi, este necesar să dezvoltăm actele normative în contextul evaluărilor bazate pe modele interne de rating ale băncilor. Astfel, cadrul normativ va fi ajustat și completat cu prevederi referitoare la tratamentul riscului de credit, cu abordarea modelelor interne de rating respective.

IPN: Relația „BNM – bănci comerciale – client", cum poate fi consolidat acest trio în așa fel, încât cetățenii să aibă deja la nivel de „reflex dobândit" – încredere în sistemul bancar din Republica Moldova?

Tatiana Ivanicichina: În ultimii ani, datorită reformelor, oamenii au căpătat încredere în sectorul bancar. Astfel, Banca Națională, în procesul de supraveghere a activității băncilor, se va axa în continuare pe prioritățile de supraveghere bancară orientate pe gestionarea riscurilor. În acest context, în viitorul apropiat, BNM va acorda o atenție sporită analizei: guvernanței interne în bănci și a modalității determinării necesarului de capital intern; practicilor de creditare ale băncilor pentru a se asigura că acestea continuă a fi solide și conforme cu reglementările în vigoare și cu profilul de risc; riscului asociat tehnologiilor informațiilor și comunicațiilor, aspectelor legate de dezvoltarea infrastructurii IT, care să corespundă

cerințelor actuale și să asigure nivelul de securitate corespunzător; riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului și îmbunătățirea aplicării abordării bazate pe risc în procesul de supraveghere.

Voi menționa, la fel, că, în decembrie 2020, a fost aprobat Regulamentul privind efectul de levier pentru bănci. Acest indicator a fost introdus suplimentar la rata fondurilor proprii care este esențială pentru a asigura existența fondurilor proprii suficiente de a acoperi pierderile neașteptate. Astfel, aplicarea indicatorului efectului de levier va ajuta băncile să-și administreze mai prudent riscurile și să reducă la minimum pierderile de capital neprevăzute.

De asemenea, BNM va continua procesul de implementare a reglementărilor ce transpun cerințele Basel III.

IPN: Cât de importantă este pentru BNM expertiza și experiența internațională în reglementarea sistemului bancar?

Tatiana Ivanicichina: Sectorul bancar moldovenesc a preluat o mare parte din cerințele și cele mai bune practici europene și internaționale. Alinierea în continuare la acestea va conduce la consolidarea permanentă a sectorului bancar. Astfel, vor fi create premise pentru ridicarea nivelului de încredere în sistemul bancar, precum și a calității serviciilor acordate de către băncile autohtone.

Voi adăuga aici că băncile își vor dezvolta în continuare produsele și serviciile electronice pentru a corespunde cerințelor pieței și voi remarca inclusiv automatizarea în continuare a proceselor interne, care va asigura minimizarea riscurilor legate de acestea.

IPN: Acum după ce ați preluat acest mandat de viceguvernator v-ați făcut un plan de acțiuni pe sectoarele ce le patronați? Ne puteți spune ce conține acesta?

Tatiana Ivanicichina: Odată cu preluarea mandatului de viceguvernator la 3 decembrie curent, am preluat și responsabilitatea pentru cinci departamente complexe din cadrul Băncii Naționale. Astfel, prima sarcină primordială a constat în trecerea în revistă și familiarizarea cu cele mai importante procese în desfășurare în cadrul acestor departamente. Activitatea acestora este suficient de autonomă, cu sarcini bine stabilite pe un orizont de termen mediu, continuitatea cărora o voi asigura plenar, concomitent cu fortificarea echipei și continuarea cultivării încrederii din partea populației în deciziile BNM.

Cele mai importante acțiuni se vor baza pe implementarea angajamentelor asumate în cadrul Programului recent semnat cu Fondul Monetar Internațional, altor angajamente internaționale, precum și continuarea acțiunilor atribuite la obiectivele strategice ale BNM.

Tags
interviu [1]
Viceguvernator [2]
interviul viceguvernatorului Tatiana Ivanicichina [3]
Tatiana Ivanicichina [4]

Source URL:
https://bnm.md/en/node/63141

Related links:

[1] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=interviu [2] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Viceguvernator [3] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=interviul viceguvernatorului Tatiana Ivanicichina [4] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Tatiana Ivanicichina